

ÚTVARP**FRÍGGJADAGUR**

Dýra biðidag kl. 11.00:

Gudstænasta í Christianskirkjuni

Christianskirkjan er bygd í 1963. Hon hevur onki torn, men hon er sera hábærslig bæði inn- og uttan. Tilfarið er færoyskt grót, víður og skifur. Høvuðsdyrnar eru í vestara enda. Uppi yvir altarinum hongur hin stórfinni málningurin »Hin stóra kveld-

máltíðin» av Joakim Skovgaard. Uppi í tróðrinum hongur eitt gamalt endurbætt átta-mannafar, ein gamal prestbátur av Viðareiði.

Gudstænasta kl. 11.00 Dýra biðidag, har Elsa Funding, prestur, prædika.

Dýra biðidag kl. 13.00:

Nú endar leikurin

Seinasti partur av skaldsøguni hjá Jens Paula Heinesen kemur Dýra biðidag.

Jens Pauli Heinesen hevur í nógv ár verið tann mest skrivandi færoyski rithøvundurin, og skaldskapur hansara vinnur alt størri viðurkenning, bæði í Føroyum og uttanlands.

Tað gav eisini at býta nú bókaútsøla var. Fåur seldi so væl sum Jens Pauli Heinesen og »Leikir tít er sum hin ljósi dagur var best selda bókin hjá honum á hesum sinni».

Jógvan Arge lesur seinasta part av skaldsøguni Dýra biðidag kl. 13.00.

Dýra biðidag kl. 13.30:

Svenskir og danskir kórsangir

Um summarið 1982 vitjaðu tvey útlendsk kór í Føroyum, Musica Vocalis, sum er eitt ungdomskór úr Göteborg, og N. Zahles kór úr Keypmannahavn. Bæði kórini sungu í Útvarpshöllini, og í sendingini Dýra biðidag fara vit at hoyra upptøkur úr teimum konsertunum.

Musica Vocalis leggur fyrri við einum lag av Wilhelm Stenhammar »I seraillets have», tey syngja tveir sangir við lögum eftir Stefan Forsén og Elisabeth Hermodsson, og at enda

syngur kórið tað væl-kenda fólkalagið »Úti vár hage», sum Hugo Alfvén uppteiknaði og legði til rættis.

N. Zahles kór við Minnu Hess Thaysen sum leiðara syngur fyrst kórverkið hjá Niels W. Gade »Agnete og havfruerne», síðani ein sang við orðum eftir Jeppe Aakjær, ein Bellmannsang, ein jústkan fólkasang, og kórið endar við tí stillisliga og vakra sanginum hjá Laub og Jeppe Aakjær »Stille hjerte, sol går ned».

Dýra biðidag kl. 14.15:

Frá fólkaatkvøðuni til 200 fjórðingar

Seinni partur av samrøðuni við fyrrverandi lögtingsformannin Jákup Frederik Øregaard verður í útvarpinum Dýra biðidag klokkan. 14.15.

Í hesi sending sigur Øregaard frá teimum samráðingum, sum vóru við danskar myndugleikar um Føroya støðu í ríkinum eftir seinna heimsbardaga, og úrslitinum av hesum politiska leiki — heimastrylslogini, sum hevur 40 ár á baki.

Øregaard sigur eisini frá, tá hann óvæntað

varð vrakaður sum lögtingsformaður á Ólavssøku í 1950. Árin eftir vóru ein politisk »ørkenvandring», sum hann tekur til um árin til 1958, tá flokkur hansara sat í andstöðu á tingi.

Samrøðan við Jákup Frederik Øregaard varð gjørd, tá hann legði frá sær sum lögtingsformaður í 1978, og tá gjørdi hann eisini sínar metingar av samarbeiðinum, sum hann tá hevði verið uppi í millum javnaðarflokkin, tjóðveldisflokkin og fólkaflakkin.

Dýra biðidag kl. 16.00:

Fiskasølan fyrri 40 árum síðani

Tá færoyingar aftur fóru at leggja dent á at fiska til saltfisk eftir kriggið varð hildið neyðugt at samskipa allan útflutningin av klippfiski og saltfiski.

Hetta varð gjørt, tí vinnulivsmenn og politikarar hildu tað vera alt ov vágið, at selan lá á fleiri hondum. Teir hildu, at prisirnir, sum tá vóru góðir, kundu koma fyrri stórum falli.

Fyri kriggið var útflutningurin eisini samskipaður eina tíð, millum annað tí at menn, sum seldu fisk úr Føroyum, undirbjóðaðu hvønn annan á marknaðinum í Suðureuropa.

Færoyskir útflýtarar samráðdu við lögtingið um henda spurning á vári 1948, tá tvey feløg høvdu biðið

tingið um einkarrættin til útflutningin.

Tað kundi ikki bera til at geva tveimum feløgum einkarrættin og lögtingsins fiskivinnu-nevnd heitti á felöginu um at ganga saman í eitt felag.

Formennir í Føroya Fiskaeksport, Dánjal Niclasen í Sørvági og Føroya Fiskaútflutningi, Leif Waagstein í Havn, tóku sær av hesum samráðingum, og teir komu ásamt um at kasta saman tann 27. apríl 1948.

Men Fiskasølan varð kortini ikki stovnað fyrr enn 16. juli hetta sama árið.

Jógvan Arge sigur í sendingini eitt sindur um ta fyrstu tíðina hjá Fiskasøluni. Hon kemur Dýra biðidag kl. 16.00.

Dýra biðidag kl. 16.40:

»Kongi til fragd og hovinum at gagni«

Teir tóku til í stórum, teir finu — kongar og aðalsmenn — í Miðeuropa í 17. og 18. öld, tí millum tænaustfólkið taldust eisini hovmusikarar, sum skuldu stytta harrafólkinum létur. Millum musikararnar, sum starvaðust hjá aðalfólkinum, teljast kend nevni, t.d. Johann Sebastian Bach, Georg Friedrich Händel og Antonio Vivaldi, hesi trý tónaskaldini frá barokktíðini.

Fyri trimum árum vitjaðu norski bratchspælarin Alf Bjerke og svenski cembalospælar-

in Ulla Jannesson í Føroyum, og tá gjørdi Útvarpið upptøkur við teimum av trimum barokk-sonatum — tónleikur av tí slagnum, sum ljóðaði hjá tí betra fólkinum í Miðeuropa í 18. öld.

Tey spæla sonatu í D-dur av Bach, sonatu í B-dur av Vivaldi og sonatu í g-moll av Händel.

Dýra biðidag kl. 17.30:

Havið gott stev«

Ár um ár, í 1982 og 1983, vitjaðu tveir kendir klaverspælarar í Føroyum, Kjell Bækkelund úr Noregi og Herman D. Koppel úr Danmark, og útvarpið nýtti høvið til at gera nakrar upptøkur við teimum, og tað verða brot úr hesum upptøkunum, sum verða at hoyra í sendingini »Havið gott stev« Dýra biðidag. Herman D. Koppel fer at

spæla rumenskar fólka-dansir eftir Bartok, og eina av sínum egnum klaverkompositionum, nevniliga eina klaver-suitu frá 1934.

Kjell Bækkelund spælir tónleik av Sparre Olsen og Johan Kvandal. Sendingin við Herman D. Koppel og Kjell Bækkelund kemur Dýra biðidag kl. 17.30.

Verri úrslit hjá Fiskasøluni

Árið 1987 royndist munandi verri hjá Føroya Fiskasølu enn undanfarin ár. Í fjør seldi Føroya Fiskasøla 93.500 tons fyrri 1,45 mia. kr. Hetta var ein afturgongd í nøgd uppá 23%, og í virði ein afturgongd uppá 1,2% í mun til árið frammanundan. Hetta sæst so eisini aftur í

Frámhald á síðu 18

Søluhagtel skipað eftir fiskasløgum:

	1987		1986	
	tons	1000 kr	tons	1000 kr
Fryst loskallak	4.622	119.264	9.408	221.793
Fryst hyskallak	4.810	139.746	5.601	158.122
Fryst uppsallak	15.030	216.107	16.615	232.375
Frystur kongsfiskur	3.166	59.529	3.817	89.831
Frystur Røttiskur	2.337	47.971	2.578	49.646
Fryst ákappskallak	124	6.615	101	7.114
Frystur laksur og sil	1.493	62.131	1.252	65.908
Frystur herman	280	6.786	280	6.659
Fryst munkatöður	33.194	19.126	51.813	37.631
Bordkallakar vørr	1.043	19.940	77	1.726
Fryst laks	1.289	10.645	2.229	17.924
Fryst svartkjaftur	1.210	11.144	1.316	14.023
Saltfiskur	10.884	282.226	12.537	269.964
Fiskur fiskur	1.987	42.336	2.415	49.159
Royktur fiskur	141	2.798	457	7.648
Royktur laksur og sil	278	12.500	262	11.464
Royktur fiskur og sil	2.708	130.695	576	23.490
Royktur kóðakab	3.857	96.862	4.082	88.613
Royktur laks	2.940	59.149	3.827	69.415
Royktur piskakab	1.339	90.570	438	33.908
Annad	719	11.861	1.822	29.300
Tilsamans	93.451	1.448.021	121.513	1.465.713

Keyparalondini

Størsta keyparalondini í 1987 var eins og í 1986 USA. Útflutt vórðu 7.580 tons fyrri 236 mio. kr. Meginparturin av útflutninginum er 5 lbs. vera. Vesturyrskland var aftur næststørsta keyparalond. Útflutt vórðu 13.040 tons fyrri 222 mio. kr. Tað mesta var hyskur uppskallakur. Frakland var trýja størsta keyparalond. Útflutt vórðu 7.480 tons fyrri 171 mio. kr. Tá Fraklands varð útflutt mest av hyskur uppskallak. Laksur og sil

Søluhagtel skipað eftir marknaðarlöndum:

	1987		1986	
	tons	1000 kr	tons	1000 kr
USA	7 581	236 179	10 353	265 931
Danmark	20 943	141 688	35 422	213 706
Sverige	1 491	40 041	1 061	23 228
Norge	6 677	38 089	7 866	23 130
Finnland	13 569	23 955	19 500	17 026
Island	-	-	567	6 213
Grønland	-	-	362	3 546
Føroyar	1 911	28 043	905	15 920
Japan	1 361	48 648	671	32 396
Bretland	5 713	143 221	8 242	185 696
Frakland	7 476	170 608	9 432	177 032
Vesturyrskland	13 044	221 693	15 373	232 741
Svevri	454	15 692	458	18 052
Belgia	725	14 985	627	8 795
Holland	287	7 283	265	5 518
Kanada	111	1 480	24	864
Eysturyrskland	422	4 381	-	-
Russland	719	9 594	589	8 884
Israel	267	4 576	267	4 390
Taiwan	173	2 381	-	-
Italia	3 145	86 131	2 652	65 343
Spania	3 158	99 919	1 373	35 207
Portugal	3 553	94 670	4 234	91 928
Grikkland	671	14 764	1 270	30 165
Tilsamans	93 451	1 448 021	121 513	1 465 713